

Veiligheidsregio Kennemerland
t.a.v. het Dagelijks Bestuur
Postbus 5514
2000 GM HAARLEM

Verzenddatum :
Ons kenmerk : 1006691
Onderwerp : Zienswijze ontwerp jaarverslag 2021 en –begroting 2023-2026 VRK
Bijlage(n) :

Geachte leden van het Dagelijks Bestuur,

De Gemeenteraad van Heemstede heeft kennisgenomen van uw ontwerp jaarverslag 2021 en ontwerp programmabegroting 2023-2026.

De Raad heeft over deze stukken in de Commissie Samenleving van 14 juni 2022 beraadslaagd en in de Raad van 30 juni 2022 haar zienswijze vastgesteld, die hierbij wordt aangeboden aan het Dagelijks Bestuur.

De Raad van Heemstede heeft kennisgenomen van het **ontwerp jaarverslag 2021** van de gemeenschappelijke regeling VRK.

Dictum jaarverslag:

1. Het jaarverslag 2021 vast te stellen.
2. a. De algemene reserve aan te vullen met € 66.600 tot het benodigde niveau van 0.7 van de gekwantificeerde risico's;
b. Een bedrag van € 1.726.184 terug te betalen aan de gemeenten;
c. Een bedrag van € 27.216 aandeel saldo Veilig Thuis, terug te betalen aan de gemeenten (excl. Uitgeest).
d. Het AB, in lijn met wat bij de 2^e bestuursrapportage 2021 is besproken, voor te stellen een bedrag van € 10.811.300 aan restantkredieten voor vervangingsinvesteringen over te hevelen naar 2022, conform specificatie bijlage 2 van het jaarverslag;
e. In verband met rechtmatigheid het AB voorstellen de in deze jaarrekening verantwoorde overschrijdingen alsnog goed te keuren;

De Raad geeft v.w.b. het ontwerp jaarverslag de volgende opmerkingen als zienswijze mee:

1. Elk jaar wordt gevraagd investeringsbudgetten over te hevelen naar het volgende jaar. Begrijpelijk in situaties waarin projecten of aanbestedingen doorlopend in het volgende jaar. Echter, indien dat beeld zich – zoals afgelopen jaren – telkens jaarlijks herhaalt en in het daaropvolgende jaar

weer grote ambities in het investeringsprogramma worden opgenomen, doemt de vraag op of sprake is realistische planning. Dat is onwenselijk temeer omdat de daaraan gekoppelde kapitaallasten op de begroting drukken. De raad dringt er daarom bij het bestuur op aan dat het investeringsprogramma kritisch op realisme wordt beschouwd, alvorens de begroting wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

2. Voorts verzoekt de Raad met ingang van het jaarverslag 2023 (en de begroting 2024 e.v.) duidelijker onderscheid te maken tussen
 - incidentele en structurele taken (en kosten)
 - taken (en kosten) die door omstandigheden niet konden worden uitgevoerd (en dus een besparing opleveren) en nieuwe kosten door autonome ontwikkelingen
 - taken (en kosten) die gedekt worden uit gemeentelijke bijdragen / DBUR gelden en taken (en kosten) die gedekt worden uit andere bronnen van financiering, zoals tegemoetkomingen vanuit het Rijk vanwege corona.
3. Tot slot dringt de raad er nogmaals op aan dat de jaarrekening 2023 (en logischerwijs dus ook de begrotingen vanaf 2024) zo wordt in gericht (bijv. via een stoplichtmodel) dat in de verantwoording veel helderder is welke ambities in de begroting waren geformuleerd en in welke mate die in het betreffende jaar zijn gerealiseerd. Dat bevordert de legitimatie van de gemeenschappelijke regeling.

De Raad van Heemstede heeft tevens kennisgenomen van de **ontwerp programmabegroting 2022** van de gemeenschappelijke regeling VRK.

Dictum programmabegroting 2023-2026:

1.
 - a. De programmabegroting 2023-2026 vast te stellen;
 - b. In te stemmen met het voorstel de gerealiseerde besparing uit het project Verhogen Maatschappelijk Rendement van € 500.000 niet te verwerken in een verlaging van de inwonerbijdrage maar in te zetten als dekking van de ontwikkelingen in deze begroting;
 - c. In te stemmen met de in de programmabegroting vervatte jaarschijf 2023 van het meerjareninvesteringsplan 2022-2026 en daarvoor de bijbehorende kredieten te voteren (zie bijlage 5.5 programmabegroting);
 - d. In te stemmen met de gewijzigde jaarschijf 2022 en daarvoor de bijbehorende kredieten te voteren (zie bijlage 5.5 programmabegroting);
 - e. In te stemmen met het eventueel betrekken van investeringen uit de jaarschijven 2022-2023 van het MJIP 2022-2026 bij de aanbestedingen om zo een aantrekkelijk inkoopvolume en efficiënt inkoopproces te bevorderen. De uitlevering van dit soort investeringen gebeurt over meerdere jaren;
 - f. De directie van de VRK-mandaat te verlenen voor het aantrekken

- van langlopende leningen in 2023 tot maximaal € 2 miljoen;
- g. In te stemmen met de structurele verhoging van de inwonerbijdrage met € 2.535.000 met ingang van 2023;
 - h. Kennis te nemen van de verhoging van de gemeentelijke bijdrage per 2022 met € 41.000 als gevolg van de vaststelling van het prestatieplan 2022 van het Centrum Seksueel Geweld;
 - i. In te stemmen met de verhoging van de inwonerbijdrage per 2023 met € 182.000 voor het programma Nu niet Zwanger, onder voorbehoud van gelijke compensatie vanuit het gemeentefonds.

De Raad geeft v.w.b. de ontwerp programmabegroting en de wijze waarop de begroting gepresenteerd wordt de volgende opmerkingen als zienswijze mee, in samenhang te beschouwen:

T.a.v. de begroting 2023:

1. De raad waardeert het dat de organisatie zelf 500.000 euro in de budgetten heeft gevonden dat aan andere doelen kan worden uitgegeven. Daar tornen we niet aan. Echter, daar het geldende beleidsplan nog niet is geëvalueerd, het nieuwe meerjarig beleidsplan en risicoprofiel nog moet worden vastgesteld en in het komende jaar sprake zal zijn van een wisseling in de directie met daarin een kans om vooruitkijkend een nieuwe koers te zetten voor de organisatie gelet op de verandering in de samenleving en de ervaringen van de coronacrisis, is het op dit moment moeilijk in te schatten welke financiële consequenties dat met zich zal brengen in het meerjarenbeeld. Dat deze kosten pas vanaf 2024 in de begroting zullen landen, is daarbij niet relevant. Vandaar de aarzeling bij de raad om een positieve zienswijze te geven op de gevraagde verhoogde gemeentelijke bijdrage. De raad begrijpt ook dat het bestuur de begroting in juli volgens de wet moet vastleggen.
2. In de begroting wordt o.m. voorgesteld een bedrag van € 150.000 toe te kennen voor communicatie. Crisiscommunicatie is echter een verantwoordelijkheid van de gemeentelijke kolom. Indien op deze discipline versterking nodig is, zijn meerdere scenario's denkbaar zonder dat afbreuk wordt gedaan aan dit uitgangspunt. Vandaar dat de raad aandringt om opdracht te geven aan de coördinerend gemeentesecretaris om hiervoor alternatieve scenario's te bedenken. Indien de VRK communicatie voor de organisatie zou willen versterken, is voor de raad niet helder waaruit die noodzaak bestaat, indachtig het uitvoerende karakter van de organisatie of hoe zich dit verhoudt tot communicatie vanuit gemeenten.
3. De raad maakt zich zorgen om de actuele prijs- en loonontwikkelingen en hoe dit van invloed is op de uitgaven van de VRK en de eventuele doorberekening aan de gemeenten. Of het investeringsprogramma is

geactualiseerd c.q. herijkt is onduidelijk. Het lijkt ons verstandig dat het bestuur van de VRK beziet hoe naar de toekomst kan worden omgegaan met deze ontwikkeling en mogelijke keuzes in prioritering van de reeds geplande activiteiten en uitgaven. Ook stellen wij voor om te onderzoeken in hoeverre het mogelijk is investeringen anticyclisch te plannen.

4. In het algemeen krijgen gemeenten en hun partners, w.o. ook de veiligheidsregio te maken met stijgende de prijs-, loonontwikkelingen. Vanwege de oorlog in Oekraïne zijn verdere stijgingen te verwachten, terwijl deze nog niet in de begroting zijn meegenomen. Het is nog onduidelijk hoe de Rijksoverheid hier mee om zal gaan. Het lijkt evident dat dergelijke lastenstijgingen niet door alle partners en samenwerkingsverbanden 'zomaar' alleen bij de gemeenten kunnen worden neergelegd, zeker in het licht van de onzekere financiële situatie van de gemeenten in het meerjarig beeld. De Raad dringt er dan ook op aan om op korte termijn via het uitwerken van scenario's te bezien hoe deze last meer gelijkmatig kan worden verdeeld, waarbij ook de gemeenschappelijke regeling een deel van de verantwoordelijkheid neemt c.q. dat bij de 2^e Berap wordt bezien hoe de VRK – ondanks de prijsstijgingen – binnen begroting blijft.

T.a.v. de begroting 2024 e.v.:

5. De uitgebreidheid van de ontwerp programmabegroting wordt gewaardeerd. Echter, door het detailniveau is onduidelijk wat de doelstellingen zijn op hoofdlijnen. Bovendien is daarmee de omvang zodanig toegenomen dat het voor de gemeenteraad wel een grote opgave is om daarop in korte tijd een zienswijze te geven. De Raad dringt erop aan de komende jaren tussen die twee factoren balans te zoeken. De gemeenteraad heeft eerder in zienswijzen voorgesteld te werken met een stoplichtmodel, zodat op basis van een zo vormgegeven stand van zaken geschetst in het jaarverslag, bestuur en de gemeenteraden beter in staat worden gesteld (strategisch) te sturen op toekomstige ontwikkelingen en investeringen. De gemeenteraad verzoekt dan ook in het jaarverslag 2022 en de begroting 2024 de ontwikkelingen op hoofdlijnen te schetsen, ingericht op basis van de te realiseren maatschappelijk doelen en deze te voorzien van een stoplichtmodel.
6. Binnen de VRK bestaat al jaren de afspraak dat als de afwijking in de indexering van een voorgaand jaar groter is dan 1%, de VRK de meerkosten alsnog aan de deelnemers mag doorberekenen. Door externe omstandigheden is de onzekerheid hierover naar de toekomst groot. Gelet op het structurele nadeel vanaf 2024 geeft de raad in overweging de methodiek van indexering, overeenkomstig andere gemeenschappelijke regelingen te herzien, in overleg met alle gemeenten, om het financiële

risico voor gemeenten te beperken. Daarnaast valt het in de paragraaf weerstandsvermogen op dat vele bedrijfsrisico's daarin worden meegenomen. De raad verzoekt dit element mee te nemen in de herijking.

7. Tot slot naar de toekomst nog aandacht voor het volgende:
De gemeentelijke bijdrage wordt grotendeels bepaald op basis van inwonertal. Dit gegeven begint in toenemende mate te knellen om meerdere redenen, waaronder: (a) de grondslag voor financiering van de crisis- en rampenbestrijding in het gemeentefonds is gebaseerd op het gemeentelijke risicoprofiel. Het ligt voor de hand dit element een rol te laten spelen in de gemeentelijke bijdrage. (b) in de financiering via inwonersbijdrage zit een perverse prikkel. Tussen succesvol gemeentelijk preventiebeleid en de gemeentelijke bijdrage is geen verband in het financieringssysteem. Dit stimuleert preventie niet. Een combinatie van vaste inwonersbijdrage, aansluiting bij het risicoprofiel alsmede de behoefte aan ondersteuning zou passender zijn, waardoor gemeentelijke inspanningen aan de voorkant worden beloond. De raad roept het bestuur op het proces van herijking van de gemeentelijke bijdrage echt in gang te zetten, zoals eerder in het bestuur is afgesproken en daarover actief te informeren.

Met vriendelijke groet,

de gemeenteraad van Heemstede,

de raadsgriffier,

de voorzitter,

mevr. drs. C. Madern

mevr. mr. A.C. Nienhuis